

Jesenske ekonomske prognoze Komisije 2023: skroman oporavak europskog gospodarstva

Davor Galinec*

Na konferenciji za tisak održanoj 15. studenog 2023. Europska Komisija objavila je i predstavila svoje Jesenske ekonomske prognoze 2023. Gospodarstvo Unije je tijekom 2023. izgubilo zamah u okruženju visokih troškova života, slabe vanjske potražnje i pooštrevanja monetarne politike. Iako se očekuje da će se gospodarska aktivnost postupno oporavljati, u jesenskoj prognozi Europske komisije rast BDP-a EU-a revidira se na niže u odnosu na prethodne ljetne prognoze te se procjenjuje da je inflacija u Europodručju u listopadu pala na najnižu razinu u protekle dvije godine te će se i dalje smanjivati tijekom razdoblja obuhvaćenog prognozom. Predviđa se da će gospodarstvo EU i Europodručja rasti po stopi od 0,6% u 2023., a hrvatsko gospodarstvo po više nego solidnoj stopi od 2,6%. Procjene gospodarskog rasta za 2024. nešto su više (1,3% u EU-27 i 1,2% u Europodručju te 2,5% u Hrvatskoj), dok se u 2025. očekuje blagi dodatni porast (1,7 % u EU-27, 1,6 % u Europodručju te 2,8% u Hrvatskoj), u uvjetima očekivanog oporavka potrošnje, stabilnog tržišta rada, stalnog rasta plaća i kontinuiranog smanjenja inflacije. U nastavku slijedi prikaz glavnih nalaza Jesenske ekonomske prognoze 2023., s naglaskom na prognoze hrvatskog gospodarstva.

Europska komisija objavila je 15. studenoga 2023. svoje Jesenske ekonomske prognoze 2023., koje obuhvaćaju razdoblje 2023.-2025., i to za EU kao cjelinu (EU-27N), Europodručje (EP-20) i pojedinačno za svaku državu članicu¹. Valdis Dombrovskis, izvršni potpredsjednik Komisije zadužen za gospodarstvo u interesu građana, izjavio je na prigodnoj tiskovnoj konferenciji² da je ova godina bila teška za gospodarstvo EU-a zbog negativnih posljedica ruskog rata u Ukrajini, slabe globalne potražnje i viših potrošačkih cijena. Očekuje i da nakon vrlo slabog rasta ove godine možemo očekivati skroman oporavak rasta u 2024. zahvaljujući snažnim tržištima rada i daljnjem ublažavanju inflacije. Napomenuo je i da se dalje suočavamo s vrlo neizvjesnim geopolitičkim okruženjem, koje je sada dodatno pogoršano sukobom na Bliskom istoku te da se unatoč otpornosti na uzastopne šokove gospodarstvo EU-a mora suočiti i s dugotrajnim strukturnim izazovima, zbog čega je još važnije da države članice u potpunosti provedu reforme i ulaganja utvrđene u svojim planovima za oporavak i otpornost.

Paolo Gentiloni, povjerenik za gospodarstvo izjavio je da se približava kraj izazovne godine za gospodarstvo EU-a. Snažni cjenovni pritisci i nužno pooštrevanje monetarne politike da bi se ti pritisci obuzdali, kao i slaba globalna potražnja, ostavili su traga na kućanstvima i poduzećima. U 2024. se očekuje skroman rast jer se inflacija dodatno ublažava, a tržište rada i dalje je otporno. Napominje i da će se ulaganja i dalje povećavati, djelomično zahvaljujući Mehanizmu za oporavak i otpornost, da se očekuje daljnje smanjivanje javnih dugova i deficita, ali sporijim tempom. Osim toga, gospodarski učinak sukoba na Bliskom istoku je za sada ograničen izvan same regije, ali pojačane geopolitičke napetosti dodatno su povećale neizvjesnost i rizike i mogle bi oslabiti izgled.

Jesenske ekonomske prognoze 2023.-2025. za EU-27N i EP-20

Nakon razdoblja snažnijeg postpandemijskog rasta tijekom 2021. i 2022., zabilježeno je usporavanje rasta u prva tri tromjesečja 2023. Troškovi života povećani su više od očekivanja. Odgovor monetarne politike na visoku inflaciju djeluje kroz gospodarstvo, fiskalna potpora djelomično se ukida, a globalna trgovina pružila je slabu potporu. Inflacija je i dalje na visokoj razini (iako se smanjuje), zaoštrevanje monetarne politike imalo je teže posljedice od očekivanih, fiskalna potpora djelomično se ukida, a vanjska je potražnja slaba. Najnoviji poslovni pokazatelji i podaci iz konjunktturnih istraživanja za listopad 2023. upućuju mogućnost slabije gospodarske aktivnosti i tijekom četvrtog tromjesečja ove godine uslijed povećane razine neizvjesnosti. Slijedom svega navedenog, u Jesenskoj prognozi predviđa se rast BDP-a u 2023. od 0,6

* Doc.dr.sc. Davor Galinec, direktor Direkcije, Direkcija za opću ekonomsku statistiku i statističke informacijske sustave, Hrvatska narodna banka. Stavovi autora izneseni u ovom radu isključivo su osobni i stručni stavovi autora i ne odražavaju nužno stavove institucije u kojoj je zaposlen niti drugih institucija koje se spominju u radu, niti ih na bilo koji način obvezuju.

¹ Dostupno na engleskom jeziku na: https://economy-finance.ec.europa.eu/document/download/4139ef72-9eb3-4fad-a116-ee87979f4d35_en?filename=ip258_en_2.pdf

² Priopćenje s tiskovne konferencije dostupno je na hrvatskom jeziku na: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/api/files/document/print/hr/ip_23_5743/IP_23_5743_HR.pdf

% u EU-u i europodručju (Tablica 1). To je -0,2 postotna boda manje u odnosu na predviđanja iz prethodne Ljetne prognoze Komisije, odnosno za -0,4 postotna boda u odnosu na proljetne prognoze Komisije iz travnja 2023. Komisijini stručnjaci očekuju da će gospodarska aktivnost u budućnosti postupno rasti jer se potrošnja oporavlja zahvaljujući stabilnom tržištu rada, stalnom rastu plaća i neprestanom smanjenju inflacije. Unatoč provođenju strože monetarne politike, predviđa se da će ulaganja i dalje rasti, na temelju općenito solidnih bilanci poduzeća i uz potporu Mehanizma za oporavak i otpornost. Predviđa se da će u 2024. BDP EU-a porasti na 1,3 %, što je još uvijek za 0,1 postotni bod niže u odnosu na Ljetnu prognozu (odnosno, za -0,4 postotna boda u odnosu na proljetne prognoze Komisije iz travnja 2023.). Isto tako, predviđa se da će rast BDP-a u europodručju biti nešto niži i iznositi 1,2 %. S obzirom na usporevanje inflacije i ublažavanje monetarne politike, očekivani gospodarski rast u 2025. trebao bi se povećati na 1,7 % u EU-u i 1,6 % u europodručju.

Inflacija mjerena Harmoniziranim indeksom potrošačkih cijena (HICP) se i dalje smanjuje u usporedbi s rekordnom 2022. godinom, kada je u EU iznosila 9,2% (odnosno, 8,4% u europodručju). Procjenjuje se da je u listopadu u europodručju smanjena na međugodišnju mjesečnu razinu od 2,9 %, što je najniža razina inflacije zabilježena od srpnja 2021. Iako je ublažavanje rasta cijena u 2022. uglavnom bilo posljedica naglog pada cijena energije, sada se ublažavanje sve više temelji na smanjenju rasta cijena svih glavnih kategorija potrošnje, izuzev energije i hrane. Kako učinci pooštrenja monetarne politike budu dolazili do izražaja u gospodarstvu, inflacija će se i dalje smanjivati (ali umjerenijim tempom), što odražava sporije (ali i šire) ublažavanje inflacijskih pritisaka na rast cijena hrane, gotovih proizvoda i usluga. Komisija predviđa se da će se ukupna inflacija u EU-u smanjiti sa 6,5 % u 2023., na 3,5 % u 2024. i 2,4 % u 2025., a ukupna inflacija u europodručju trebala bi se smanjiti s 5,6 % u 2023. na 3,2 % u 2024. i 2,2 % u 2025.

Stanje na tržištima rada u Uniji je unatoč usporevanju gospodarskog rasta bilježilo dobre rezultate u prvoj polovini 2023. U drugom tromjesečju 2023. su stope aktivnosti i zaposlenosti u EU-u dosegnule najvišu zabilježenu razinu, a u rujnu ove godine je stopa nezaposlenosti ostala na razini od 6 %, što je blizu rekordno zabilježene niske razine. Iako najnoviji podaci iz provedenih istraživanja upućuju na određeno usporevanje trendova nezaposlenosti (a u nekim državama članicama i na porast nezaposlenosti), tržište rada EU-a trebalo bi ostati otporno tijekom razdoblja obuhvaćenog prognozom. Predviđa se da će ove godine rast zaposlenosti u EU-u iznositi 1,0 %, a zatim će se smanjiti na 0,4 % u 2024. i 2025. Očekuje se da će stopa nezaposlenosti u EU-u ostati uglavnom stabilna i iznositi 6,0 % u 2023. i 2024. te da će se smanjiti na 5,9 % u 2025. U europodručju je stopa nezaposlenosti na nešto višoj razini u usporedbi s pokazateljima za EU, te se predviđa na razinama od 6,6% u 2023. i 2024. te 6,4% u 2025. Što se tiče plaća, očekuje se da će vrijednost realnih plaća od 2024.

godine postati pozitivne uslijed kontinuiranog rasta nominalnih plaća i smanjenja stope inflacije. U svakom slučaju, istovremeno postojanje niske nezaposlenosti i visokog udjela slobodnih radnih mjesta i nedostatka radne snage upućuje na još uvijek tijesno tržište rada.

Pozitivan saldo tekućeg računa platne bilance na razini EU procjenjuje se na 2,5% BDP-a u svim godinama razdoblja na koje se odnosi prognoza, što je za 1,6 postotnih bodova više u odnosu na 2022. (kada je iznosio 0,9% BDP-a). Očekivani suficit salda tekućeg računa platne bilance na razini europodručja iznosi 2,5% u 2023., 2,6% u 2024. te 2,7% u 2025.

Tablica 1: Jesenske ekonomske prognoze Komisije za EU-27N i EP-20 za razdoblje 2023.-2025.

Međugodišnje stope rasta* i u % BDP-a**	Ostvarenje			Jesenska prognoza EK		
	2020	2021	2022	2023	2024	2025
EU-27N						
Realni BDP*	-5,6	6,0	3,4	0,6	1,3	1,7
Stopa nezaposlenosti***	7,2	7,1	6,2	6,0	6,0	5,9
Inflacija (HICP)*	0,7	2,9	9,2	6,5	3,5	2,4
Saldo tekućeg računa platne bilance**	2,4	3,3	0,9	2,5	2,5	2,5
Saldo konsolidirane opće države (ESA 2010)**	-6,7	-4,7	-3,3	-3,2	-2,8	-2,7
Proračunski prihodi	46,1	46,6	46,3	45,7	45,7	45,6
Proračunski rashodi	52,8	51,3	49,6	48,9	48,5	48,3
Izdaci za kamate (opća država)**	1,4	1,4	1,6	1,7	1,8	2,0
Izdaci za investicije (opća država)**	3,3	3,2	3,2	3,3	3,4	3,5
Dug konsolidirane opće države (ESA 2010)**	91,7	88,9	84,8	83,1	82,7	82,5
EP-20						
Realni BDP*	-6,1	5,9	3,4	0,6	1,2	1,6
Stopa nezaposlenosti***	8,0	7,7	6,8	6,6	6,6	6,4
Inflacija (HICP)*	0,3	2,6	8,4	5,6	3,2	2,2
Saldo tekućeg računa platne bilance**	2,3	3,6	1,0	2,5	2,6	2,7
Saldo konsolidirane opće države (ESA 2010)**	-7,1	-5,2	-3,6	-3,2	-2,8	-2,7
Proračunski prihodi	46,4	47,0	46,9	46,2	46,2	46,0
Proračunski rashodi	53,5	52,2	50,5	49,4	49,0	48,8
Izdaci za kamate (opća država)**	1,5	1,5	1,7	1,7	1,9	2,0
Izdaci za investicije (opća država)**	3,0	3,0	3,0	3,1	3,2	3,3
Dug konsolidirane opće države (ESA 2010)**	99,1	96,5	92,5	90,4	89,7	89,5

*** - u % ukupne radne snage

Izvor: Jesenske ekonomske prognoze Komisije 2023

U domeni javnih financija, očekuje se da će postupno ukidanje privremenih mjera povezanih s pandemijom,

smanjenje subvencija za privatna ulaganja i manji neto proračunski učinak provedbe energetske mjera ublažiti negativni pritisak na fiskalni saldo, unatoč nepovoljnijem gospodarskom okruženju i očekivanom povećanju rashoda za kamate. Slijedom toga, predviđa se blago smanjenje deficita opće države u EU-u s -3,3% BDP-a u 2022. na -3,2 % BDP-a u 2023. Očekivani učinci daljnjih ograničenja rashoda u svrhu provedbe diskrecijske fiskalne potpore u 2024. i 2025. utjecat će na dodatno smanjenje fiskalnog deficita na razini EU-a na -2,8 % BDP-a u 2024. i na -2,7 % u 2025. Glavna okosnica tog smanjenja je smanjenje raznih mjera državne potpore povezanih sa subvencioniranjem energije za poduzetnički sektor i kućanstva, koje bi se trebale u potpunosti ukinuti 2025. godine. Udio državnog duga u BDP-u kontinuirano se smanjuje te se predviđa da će udio duga EU-a u BDP-u 2023. dosegnuti 83,1% (odnosno, 90,4% u europodručju). Tom procesu svakako pridonosi i visoka inflacija, dok više kamatne stope na nova izdanja dužničkih instrumenata samo postupno povećavaju rashode za kamate s obzirom na dugo prosječno dospelje javnog duga u EU-u. Predviđa se da će se u 2024. i 2025. udio državnog duga u BDP-u EU i europodručja postupno nastaviti smanjivati, tj. stabilizirati iznad razine iz 2019. koja je iznosila oko 79 % BDP-a. U razdoblju 2023.-2025. predviđa se blago smanjenje udjela proračunskih prihoda u BDP-u na razini EU-27N (s 45,7% u 2023. na 45,6% u 2025.) i EP-20 (s 46,2% u 2023. na 46% u 2025.), kao i nešto intenzivnije smanjenje udjela proračunskih rashoda u BDP-u za EU-27N (s 48,9% u 2023. na 48,3% u 2025.) i EP-20 (s 49,4% u 2023. na 48,8% u 2025.), što u konačnici pozitivno utječe na fiskalni saldo. Uslijed rasta kamatnih stopa na globalnoj razini, na rashodnoj strani vidljivo je blago povećanje udjela u BDP-u kod pozicije izdataka za plaćanja kamata na državni dug (u prosjeku za oko 0,2 postotna boda u EU-27N i EP-20) te rashoda za državne investicije (u prosjeku za oko 0,1 postotni bod u oba područja).

Na gospodarske izgleda Europske unije i europodručja tijekom razdoblja prognoze i dalje utječu neizvjesnost i s njom povezani negativni rizici za gospodarske izgleda, koji su se posljednjih mjeseci povećali u kontekstu dugotrajne agresije Rusije na Ukrajinu i sukoba na Bliskom istoku. Za sada je utjecaj sukoba na Bliskom istoku na energetska tržišta ograničen, ali postoji rizik od poremećaja u opskrbi energijom koji bi mogli znatno utjecati na cijene energije, globalnu proizvodnju i ukupnu razinu cijena. Nadalje, rizik bi mogao predstavljati i gospodarski razvoj glavnih trgovinskih partnera EU-a, posebno Kine. Na unutarnjem planu, učinci pooštavanja monetarne politike mogli bi gospodarsku aktivnost opteretiti u duljem razdoblju i u većoj mjeri nego što je predviđeno u ovoj prognozi, pošto bi prilagodba poduzeća, kućanstava i državnih financija okruženju visokih kamatnih stopa mogla biti zahtjevnija. Naposljetku, sve češći i intenzivniji ekstremni vremenski uvjeti kao što su toplinski valovi, požari, suše i poplave prisutni su na cijelom kontinentu i šire i upućuju na dramatične posljedice koje klimatske promjene mogu imati na okoliš i ljude, ali i na gospodarstvo.

Ono što treba svakako spomenuti je i to da objavljena Jesenska gospodarska prognoza prvi puta obuhvaća Bosnu i Hercegovinu, Moldovu i Ukrajinu, kojima je Europsko vijeće prošle godine dodijelilo status zemalja kandidatkinja za članstvo u EU-u. Ukrajinsko gospodarstvo pokazalo je iznimnu otpornost u 2023. te se predviđa da će gospodarski rast dosegnuti stopu od 4,8 % u 2023., 3,7 % u 2024. i 6,1 % u 2025., nakon naglog smanjenja od 29 % u 2022. uzrokovano ruskom općom invazijom na tu državu. Projicirane stope rasta za Ukrajinu rezultat su iznimno uspješne žetve i državnih poticaja koji se temelje na nepokolebljivoj potpori međunarodnih partnera i na predanosti nadležnih tijela da osiguraju makrofinancijsku stabilnost.

Jesenske ekonomske prognoze 2023.-2025. za Republiku Hrvatsku

U poglavlju publiciranih ekonomskih prognoza koje se odnosi na Hrvatsku³, Komisija predviđa da bi Hrvatska u ovoj godini (u kojoj su se počeli osjećati pozitivni učinci ulaska Republike Hrvatske u europodručje i Schengensko područje) mogla ostvariti realni rast od 2,6%, u 2024. od 2,5% te od 2,8% u 2025. (Tablica 2). U usporedbi s prethodnim Proljetnim prognozama iz travnja, procjena stope rasta realnog BDP-a za 2023. povećana je za jedan cijeli postotni bod, dok je procjena rasta za 2024. povećana za 0,2 postotna boda. Prema procjenama Komisije, s očekivanom rastom realnog BDP-a od 2,6% u 2023. Hrvatska će biti drugorangirana među sedam država s najvećim rastom u Europskoj uniji: u tu skupinu ubrajaju se Malta (4%), Grčka i Španjolska (po 2,4%) te Cipar, Portugal i Rumunjska (po 2,2%). Očekuje se da će hrvatski BDP kontinuirano rasti u ostatku razdoblja prognoze, uz potporu povećanja privatne potrošnje u uvjetima rasta realnih plaća i ulaganja potaknutih sredstvima EU-a. Očekuje se daljnje pooštavanje tržišta rada, pri čemu zaposlenost bilježi stabilan rast, a stopa nezaposlenosti rekordno nisku razinu. Očekivano smanjenje ukupne inflacije potaknuto je nižim cijenama energije i neprerađenih prehrambenih proizvoda, dok se predviđa da će inflacija usluga ostati postojanija. Očekuje se i da će na saldo opće države negativno utjecati velika povećanja plaća u javnom sektoru i socijalnih naknada koje stvaraju pritisak na rast fiskalnih rashoda. Očekivani porast realnog BDP-a od 2,5% u 2024. biti će uglavnom potaknut domaćom potražnjom, u uvjetima smanjenja inflacije). Očekuje se da će se doprinos neto izvoza znatno smanjiti, ali i dalje biti pozitivan, potpomognut povećanom potražnjom u gospodarstvima glavnih trgovinskih partnera. Predviđa se da će gospodarski rast u 2025. dosegnuti 2,8 % i da će i dalje biti široko utemeljen, što će se poduprijeti i povećanom apsorpcijom bespovratnih sredstava i zajmova iz Mehanizma za oporavak i otpornost.

³ Izvor: Jesenske ekonomske prognoze Komisije 2023., str. 90. – 91.

Tablica 2: Jesenske ekonomske prognoze Komisije za Hrvatsku 2023.-2025.

međugodišnje stope rasta* i u % BDP-a**	Ostvarenje			Jesenska prognoza EK		
	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Republika Hrvatska						
Realni BDP*	-8,6	13,8	6,3	2,6	2,5	2,8
Stopa nezaposlenosti***	7,5	7,6	7,0	6,5	6,2	5,8
Inflacija (HICP)*	0,0	2,7	10,7	8,1	2,4	1,6
Saldo tekućeg računa platne bilance**	-1,1	0,8	-2,9	2,4	2,5	3,1
Saldo konsolidirane opće države (ESA 2010)**	-7,3	-2,5	0,1	-0,1	-1,8	-1,8
Proračunski prihodi	46,7	46,1	45,0	45,3	44,7	44,6
Proračunski rashodi	54,0	48,6	44,9	45,5	46,5	46,4
Izdaci za kamate (opća država)**	2,0	1,5	1,4	1,2	1,1	1,1
Izdaci za investicije (opća država)**	5,5	4,7	3,8	4,6	4,5	4,4
Dug konsolidirane opće države (ESA 2010)**	86,8	78,1	68,2	60,8	58,8	58,2

***- u % ukupne radne snage

Izvor: Jesenske ekonomske prognoze Komisije 2023

Na hrvatskom tržištu rada ostvareni su dobri rezultati u 2022., pri čemu je stopa nezaposlenosti pala na 7,0 %, što je najniža zabilježena, što je u velikoj mjeri i rezultat intenzivnog priljeva stranih radnika u Hrvatsku. Očekuje se da će snažan rast plaća u uvjetima snažnog tržišta rada u 2023. dovesti do znatnog realnog rasta dohotka, a stopa nezaposlenosti smanjit će se na 6,5 %. Radna snaga trebala bi nastaviti rasti unatoč blagom padu ukupnog stanovništva. Predviđa se da će se rast zaposlenosti nastaviti 2024. i 2025., iako sporijim tempom, što će stopu nezaposlenosti dovesti do novih rekordnih najnižih razina (6,2 % u 2024. i 5,8 % u 2025.). Mjerama usavršavanja i prekvalifikacije predviđenima u Planu za oporavak i otpornost nastoji se pomoći radnicima u prelasku na sektore u kojima se širi obujam poslovne aktivnosti.

Predviđa se da će se inflacija mjerena Harmoniziranim indeksom potrošačkih cijena (HICP) smanjiti na 8,1 % u 2023., 2,4 % u 2024. i 1,6 % u 2025., pri čemu će očekivano smanjenje cijena energije i neprerađene hrane djelomično neutralizirati postojana (i usporavajuća) povećanja cijena usluga i industrijskih proizvoda. Temeljna inflacija (mjerena HIPC-om bez energije i hrane) procjenjuje se na nešto više od 8,3 % u 2023., 3,5 % u 2024. i 2,7 % u 2025., što uključuje uključuje učinak pretpostavljenog postupnog ukidanja mjera za ublažavanje učinka visokih cijena energije od kraja ožujka 2024. na dalje.

Saldo tekućeg računa platne bilance u 2023. godini trebao bi biti u suficitu od 2,4 % BDP-a, uz nastavak postupnog rasta na 2,5 % BDP-a u 2024. te na 3,1 % BDP-a u 2025.

Fiskalni prihodi u 2022. znatno su porasli zbog snažnog realnog rasta i inflacije, što je pomoglo da se deficit pretvori u mali suficit od 0,1 % BDP-a. Očekuje se da će visoki neočekivani prihodi u 2023. potpomognuti i dalje snažnom gospodarskom aktivnošću i visokom inflacijom, biti više nego nadoknađeni visokim povećanjima plaća i socijalnih naknada. To bi moglo dovesti do malog deficita opće države od -0,1 % BDP-a u 2023. Očekuje se da će se deficit 2024. povećati na -1,8 % BDP-a, pod utjecajem daljnje prilagodbe na više plaća u javnom sektoru i socijalnih naknada iznad razine inflacije i porasta značajnih kapitalnih ulaganja financiranih iz nacionalnih izvora. Očekuje se da će prihodi od neizravnih poreza ostati nepromijenjeni (mjereno udjelom u BDP-u), dok bi se prihodi od izravnih poreza i doprinosa trebali povećati uslijed pozitivnih kretanja zaposlenosti i plaća, unatoč planiranom znatnom povećanju poreznih oslobođenja. Mjere za ublažavanje (gospodarskog i socijalnog) učinka visokih cijena energije utvrđene su zakonom kako bi ostale na snazi do kraja ožujka 2024. Očekuje se da će se ukupni (neto) proračunski trošak mjera povezanih s energijom smanjiti s 1,8 % BDP-a u 2023. na 0,5 % u 2024. U međuvremenu, troškovi servisiranja duga trebali bi ostati ograničeni jer je razlika u kamatnoj stopi na tekući dug i dalje povoljna do kraja razdoblja obuhvaćenog prognozom. Predviđa se da će deficit 2025. ostati na razini od -1,8 % BDP-a jer se rast prihoda normalizira, a plaće i socijalne naknade i dalje su visoke, potaknute indeksacijom iz prethodnih godina. Očekuje se da će se udio duga u BDP-u znatno smanjiti, sa 68,2 % u 2022. na 60,8 % u 2023., uz potporu rasta BDP-a i prilagodbi stanja i tokova kojima se smanjuje dug. Nadalje, predviđa se da će se javni dug nastaviti smanjivati i dosegnuti 58,8 % BDP-a u 2024. i 58,2 % BDP-a u 2025. To smanjenje uglavnom će biti posljedica snažnog rasta BDP-a.

